

ἐπαισθητόν διὰ καυματοειδοῦς τινος ὁσμῆς, καὶ ἀηδοῦς πικρᾶς γεύσεως ἐπὶ τῆς γλώσσης· ἐρεθίζει πρὸς τούτοις τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ οὐχὶ σπανίως προξενεῖ πόνους εἰς τοὺς πνεύμονας. Δὲν εἶναι λοιπὸν θαυμαστόν, ὅτι ἐν καιρῷ τοιαύτης ὁμίχλης ἡ θνησιμότης ἐν Λονδίῳ αὐξάνει, οἱ θάνατοι τῶν ἐξ ἁσθματος πασχόντων πολλαπλασιάζονται κατὰ 220 τοῖς ἑκατόν καὶ τῶν ἐκ βρογχίτιδος πασχόντων κατὰ 331 τοῖς ἑκατόν! Μᾶλλον μεμονωμένοι, ἀλλ' οὐχ ἥττον ἐπαισθηταὶ εἶναι αἱ μᾶλλον ἄμεσοι βλάβαι, αἱ προσερχόμεναι ἐκ τῆς ὁμίχλης.

Πολλοὶ ἄνθρωποι ἀνατρέπονται καὶ κατασυντρίβονται ὑπὸ τὰς τροχιάς τῶν ἐλαυνόντων ὀχημάτων καὶ ἀμαξῶν· διότι, ἂν καὶ ἡ συγκοινωνία ἔνεκα τοῦ πυκνοῦ σκότους σχεδὸν παντελῶς διακόπτεται, ἐν τούτοις ὁμως ἡ διακοπὴ αὕτη δὲν δύναται νὰ γείνη ἀμέσως καὶ αἰφνιδίως, μόνις ἐπέλθῃ ἡ ὁμίχλη. Ὁ πλοῦς ἐν τῷ Ταμέσει καθίσταται λίαν κινδυνώδης· σιδηροδρομικὰ δυστυχήματα πολλαπλασιάζονται φρικωδῶς μεθ' ὅλα τὰ πρὸς ἀποφυγὴν αὐτῶν διδόμενα ἰδιαιτέρα σημεῖα, ἐν ἐκ τῶν ὁποίων εἶνε καὶ τὸ ἐξῆς, ὅτι εἰς ὠρισμένα μέρη τῶν σιδηροτροχιῶν τοποθετοῦσι πυριτοβολάς, αἰτίνες ἐκπυροσκροτοῦσιν ἀφ' ἑαυτῶν, μόνις οἱ τροχαὶ τῆς ἀτμαμάξης διέλθωσιν ἐπ' αὐτῶν, καὶ τοιουτοτρόπως δηλοῦσιν εἰς τὸν διευθύνοντα τὴν ἀτμαμάξαν μηχανικόν, εἰς ποῖον μέρος εὐρίσκεται. Καὶ μυρία ἄλλα δυσάρεστα ἐπακολουθεύοντα συνεπάγεται τὸ παράδοξον τοῦτο φαινόμενον τῆς ὁμίχλης, ἀπὸ τῆς ὁποίας οὐδέποτε ἴσως θ' ἀπαλλαχθῇ ἐντελῶς

τὸ Λονδίον, ἂν καὶ τὰ βλαβερώτατα αὐτῆς ἀποτελέσματα θὰ ἡδύναντο ὅπως δήποτε οὐσιωδῶς νὰ ἐξασθενωθῶσιν. Μέχρι τῆς ἐποχῆς Ἐδουάρδου Β' ἐκαίοντο ἐν Λονδίῳ μόνον ξύλα καὶ διὰ τοῦτο μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν παρουσιάζοντο ὁμίχλαι τοῦ χειρίστου εἶδους. Ἐπὶ τῆς βασιλείας ὁμως αὐτοῦ ἤρχισαν νὰ εἰσάγωνται ἄνδρακες ἐκ τοῦ Newcastle, καὶ ἀμέσως ἡ ὁμίχλη ἤρχισε νὰ γίνεται πυκνοτέρα καὶ ῥυπαροτέρα, οὕτως ὥστε ἐν ἔτει 1316 ἡ βουλὴ ἠναγκάσθη νὰ ὑποβάλῃ αἴτησιν εἰς τὸν βασιλέα κατὰ τῆς χρήσεως τῶν ἀνθράκων. Ὁ βασιλεὺς ἀπηγόρευσε τὴν χρῆσιν τῶν ἀνθράκων διὰ διατάγματος, τιμωροῦντος τοὺς παραβάτας μὲ χρηματικὴν ποινὴν καὶ ἐν περιπτώσει ἐπαναλήψεως μὲ τὴν κατεδάφισιν τῶν καπνοδοχῶν των. Πόσον μικρὰ ὁμως ἦτο ἡ βλάβη, ἡ προσερχομένη ἐκ τῆς καταναλώσεως τῶν δύο ἢ τριῶν χιλιάδων τόννων ἀνθράκων κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν πανωλερίαν, ἣν προξενεῖ τὴν σήμερον ἡ ἐτησίᾳ ἐν Λονδίῳ κατανάλωσις 5,000,000 τόννων ἀνθράκων! Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐλήφθησαν μέτρα πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ, καὶ ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ὅλα τὰ ἀτμόπλοια καὶ τὰ ἐργοστάσια ἐντὸς καὶ πέριξ τοῦ Λονδίνου εἶναι ἠναγκασμένα νὰ καταναλίσκωσι τὸν ἴδιον καπνὸν των. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον χρόνον τὰ μέτρα ταῦτα δὲν ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὸ ἀπειράριθμον πλῆθος τῶν ιδιωτικῶν οἰκιῶν, τὰ ὁλέθρια ἀποτελέσματα τῆς Λονδινεῖς ὁμίχλης δὲν θὰ ἐλαττωθῶσι ποσῶς.

ΔΩΡΑ Δ' ΙΣΤΡΙΑ.

Τῇ 5/17. Νοεμβρίου ἀπέθανεν ἐν τῇ μικρᾷ αὐτῆς ἐν Φλωρεντίᾳ ἐπαύλει ἡ πριγκίπισσα Ἑλένη Κολτσῶφ Μασσάλσκι, ἡ διαπρεπὴς λογογράφος, ἥτις ὑπὸ τὸ γνωστότατον ψευδώνυμόν Δώρα δ' Ἰστρία εἶχεν ἀποκτήσῃ ἐπιφανεστάτην θέσιν ἐν τῇ νεωτέρᾳ φιλολογίᾳ.

Ἡ Δώρα δ' Ἰστρία εἶχε τὸ γένος ἐξ οἴκου ἡγεμονικοῦ, οὔσα θυγάτηρ τοῦ μεγάλου βάνου Μιχαὴλ Γκίκα καὶ ἀνεψιὰ τοῦ ἡγεμόνος Ἀλεξάνδρου Γκίκα, ἐγεννήθη δὲ τῇ 22. Ἰανουαρίου (3. Φεβρουαρίου) 1828 ἐν Βουκορεστίῳ, ἐνθα καὶ διήγαγεν ἡσύχως τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην ἐπίβλεψιν τοῦ εὐπαιδευτοῦ πατρὸς καὶ τῆς φιλοστόργου μητρός. Ἀλλὰ κατὰ τὸ 1840 ὁ ἥσυχος οὔτος βίος ἐν τῷ πατρικῷ οἴκῳ ἔλαβεν ἀπτόμον πέρας· πολιτικοὶ κλύδωνες ἠγέρθησαν καὶ ἠνάγκασαν τὸν πατέρα νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν πατρίδα. Φεύγων συμπαρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ

τὴν θυγατέρα, ἥτις ἦτο μόνις δωδεκαετὲς κοράσιον, καὶ ἤρξατο μετ' αὐτῆς ταραχώδῃ καὶ πολυκύμαντον βίον φυγάδος. Κατ' ἀρχὰς ἐτράπη εἰς Δρέσδην, βραδύτερον δὲ εἰς Βιέννην καὶ Βενετίαν· ἀκολούθως ἐπανεκαμψεν αὖθις εἰς Γερμανίαν καὶ διέτριψεν ἰδίᾳ ἐν Βερολίῳ, ἐνθα ἡ νεαρὰ πριγκίπισσα προσεῖλκυεν ἤδη τὸν γενικὸν θαυμασμόν διὰ τε τῆς ὀραϊότητος καὶ τῆς εὐφυΐας αὐτῆς. Ἐν ἔτει 1849 ἡ Ἑλένη Γκίκα συνεζεύχθη εἰς γάμον μετὰ τοῦ πρίγκηπος Ἀλεξάνδρου Κολτσῶφ Μασσάλσκι καὶ διήγαγεν ἔκτοτε ὀλίγα ἔτη ἐν Ρωσίᾳ καὶ ἰδίᾳ ἐν Πετρούπολει. Ἀλλ' ὁ γάμος οὗτος δὲν ὑπῆρξεν εὐτυχής, ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ ὑγεία της ἐπασχεν ὡς ἐκ τῆς δριμύτητος τοῦ κλίματος, ἠναγκάσθη ἡ νεαρὰ πριγκίπισσα τὸ 1855 νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν Πετρούπολιν τῇ συναινέσει τοῦ συζύγου αὐτῆς καὶ νὰ μεταβῇ εἰς

νοτιώτερα κλίματα, κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς Γενεύην εἶτα δὲ εἰς Ἰταλίαν.

Ἐξ Ἑλβετίας μετέβη εἰς Βέλγιον, ἐν Ὁστένδῃ, ἔνθα ἐπεράτωσε τὸ ἔργον αὐτῆς „Ὁ μοναστικὸς βίος ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ“ δημοσιευθὲν γαλλιστὶ ἐν Βρυξέλλαις ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον „Δώρα δ' Ἰστρία“ ὅπερ ἡ συγγραφεὺς ἐδανείσθη ἐκ τοῦ ποταμοῦ τῆς πατρίδος αὐτῆς τοῦ Ἰστρου. Ἐκεῖθεν ἐπανήλθεν εἰς Ἑλβετίαν καὶ ἀκολούθως εἰς Ἰταλίαν, ἔκτοτε δὲ ἐγκατεστάθη ἐν Φλωρεντίᾳ, συνεργαζομένη εἰς διάφορα περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας, κατ' ἐξοχὴν δὲ τὴν „Ἐπιθεώρησιν τῶν δύο κόσμων“ τὸ ῥωμαϊκὸν „Δίκαιον“ τὸν ἀθηναϊκὸν „Θεατὴν“ καὶ τὴν ἀθηναϊκὴν ἐπίσης „Ἐλπίδα“, γράφουσα δὲ πάντοτε μετὰ θερμῆς ἀγάπης ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, πρὸς ἣν συνεδέετο καὶ δια δεσμῶν φυσικῶν, ἀλλὰ κυρίως διὰ πνευματικῆς ἐπικοινωνίας. Ἐν ἔτει 1867 ἡ Ἑλληνικὴ Βουλὴ, τιμῶσα τὴν ἀξίαν καὶ τὴν πρὸς τὴν

Ἑλλάδα ἀφοσίωσιν τῆς συγγραφῆς, ἀνηγόρευσε αὐτὴν πανηγυρικῶς Ἑλληνίδα πολιτίδα. Ἐν Φλωρεντίᾳ ἡ Δώρα δ' Ἰστρία ἔγραψε διάφορα βιβλία, ἐν οἷς τὴν περὶ τῶν ἐν Ἀνατολῇ γυναικῶν πραγματείαν, τὴν περὶ γυναικὸς ἐν γένει μελέτην, κτλ. Ἐχειρίζετο δὲ μετὰ σπανίας εὐχερείας καὶ κομψότητος τρεῖς γλώσσας, τὴν γαλλικὴν, τὴν ἰταλικὴν καὶ τὴν γερμανικὴν, ὁμιλοῦσα καὶ τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν, ἣν δὲν ἔγραφεν ὅμως. Τὴν Ἑλλάδα ἡ Δώρα δ' Ἰστρία ἐπεσκέφθη ἐπανειλημένως, ὅσοι δ' ἠτύχησαν νὰ γνωρίσωσι τὴν ἐξοχὸν δέσποιναν, δὲν θὰ λησμονήσωσι ποτὲ τὴν ὡραίαν αὐτῆς μορφήν, ἣν ἔστρεφε κόμῃ ἀργυρόχρους, τὸ εὐδυτενὲς καὶ ἐπιβάλλον παράστημα, τὴν πλήρη χάριτος καὶ εὐφυίας συνομιλίαν της, ἐπὶ πᾶσι δὲ τὴν ἀκραν ἀγαθότητα καὶ τὴν εἰλικρινῆ καὶ ἐνθερμον αὐτῆς λατρείαν πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ὡς κοιτίδα ἐνδοξον τοῦ πολιτισμοῦ ἐν τῇ ἀρχαιότητι καὶ ἔθνος, εὐρὺ ἔχον στάδιον ἐν τῇ παρόντι.

ΤΟ ΦΟΒΕΡΟΝ ΜΕΓΑΡΟΝ.

ΔΙΗΓΗΜΑ ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΕΝΟΣ ΠΑΡΑΛΟΞΟΥ.

Ἦτο κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1830. Τῆς Γαλλίας αἱ ἀνθηραὶ πεδιάδες εὐρίσκοντο ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ θερνῇ λαμπρότητι, ἀλλ' ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς χώρας, ἐν Παρισίοις, ἐπεκράτει σύγχυσις καὶ τρόμος.

Ὁ βασιλεὺς Κάρολος ὁ δέκατος καὶ ὁ ὑπουργὸς αὐτοῦ, ὁ πολυμίσητος Πολινιάκ, εἶχον δημιουργήσῃ διὰ βαρέων καὶ καταθλιπτικῶν νόμων τοιαύτην τινὰ τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ὥστε ἡ ἐπανάστασις ἐφαίνετο ἀναπόδραστος. Ἐναντίον τοῦ τύπου εἶχον ληφθῇ τὰ αὐστηρότατα καὶ σκληρότατα μέτρα, ἀδῶοι ἄνθρωποι κατεδιώκοντο ὡς πολιτικοὶ κακοῦργοι καὶ ὡς τοιοῦτοι συνελαμβάνοντο καὶ ἐτιμωροῦντο ὡς ἐκ τούτου πολλοὶ ἐκ τῶν ἡσυχῶν καὶ φιλειρηνῶν κατοίκων, φοβούμενοι μήπως χάσῃ τὴν ἐλευθερίαν των ἢ καὶ τὴν ζωὴν των, ἐζήτουν νὰ σωθῶσι διὰ τῆς φυγῆς. Πρὸ πάντων ὅμως κατὰ τῶν ἐφημεριδογράφων εἶχον συγκεντρώσῃ ὅλην αὐτῶν τὴν προσοχὴν οἱ κλητῆρες τοῦ Πολινιάκ. Εἷς ἐκ τῶν ἐφημεριδογράφων τούτων, ὅστις ἐθεωρεῖτο ἐκ τῶν μάλιστα ὑπόπτων, περιῆλθεν ἐπὶ τέλους εἰς τοσοῦτο δυσχερῆ καὶ ἀπελπιστικὴν θέσιν ἕνεκα τῶν κατ' αὐτοῦ διωγμῶν, ὥστε ὡς μόνον μέσον σωτηρίας θεωρήσας τὴν φυγὴν ἐδραπέτευσε ἐν ὥρᾳ νυκτὸς θυελλώδους ὁμοῦ μετὰ τινος ἐπ' ἴσης ὑπόπτου νεαροῦ ἀξιωματικοῦ ἐκ τῆς κατοικίας του καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐξέφυγεν εὐτυχῶς ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ἐνδρευόντων αὐτῷ κλητῆρων. Οἱ δύο φυγάδες δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐφοδιασθῶσιν οὔτε μὲ τροφίμα οὔτε μὲ χρήματα. Ἐπὶ ὀλοκλήρους ἡμέρας περιεπλάνωντο ἀνὰ τοὺς ἀγρούς καὶ τὰ δάση ἐν ταῖς περιχώροις τῶν Παρισίων ἔρποντες ἐκ τῆς μᾶς εἰς τὴν ἄλλην κρύπτην, μέχρις οὗ ἐπὶ τέλους ἀπαυδήσαντες καὶ ἐξαντληθέντες ὑπὸ τῆς πείνης καὶ τοῦ καμάτου ἀπεφασισαν ἐκ παντὸς τρόπου καὶ μὲ πάντα κίνδυνον τῆς ζωῆς των νὰ πορισθῶσι τροφὴν καὶ στέγην, ὅπως διαφύγῃσι τὸν ἐκ τῆς αἰτίας βέβαιον θάνατον.

Κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς τετάρτης ἡμέρας τῆς περιπλάνησώς των, ἐξελθόντες ἐκ μικροῦ τινος δρυμοῦ, παρέτῃσαν ἔμπροσθέν των τὰ περίκτιστα τεῖχη κλειστοῦ τινος δάσους. Ἐχόντες τὴν στερεὰν ἀπόφασιν ν' ἀψηφίσωσι καὶ τὸν ἔσχατον τῶν κινδύνων, ἔδραμον πρὸς τὰ τεῖχη καὶ ἤρχισαν νὰ περιφέρωνται κατὰ τὸ μῆκος αὐτῶν ἐρευνῶντες ὅπως ἀνα-

καλύψωσι πύλην τινὰ. Τὰ τεῖχη ἐφαίνοντο ἐκτεινόμενα εἰς τὸ ἄπειρον, ἀλλὰ πύλη δὲν εὕρισκετο. Οὐδὲν ἄλλο λοιπὸν ὑπελείπετο αὐτοῖς ἢ νὰ ὑπερβῶσι τὰ τεῖχη ἀναρριχώμενοι ἐπ' αὐτῶν. Καὶ πράγματι κατῴρθωσαν τοῦτο μετὰ μεγάλων κόπων καὶ δυσκολιῶν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν περίβολον εὐρέθησαν ἐντὸς πυκνοτάτου δάσους ἐκ παντὸς εἶδους δένδρων καὶ λοχμῶν, διασχιζομένου ὑπὸ στενῶν καὶ διὰ παντοίων ἐλιγμῶν στρεφομένων σκοτεινῶν δρομίσκων. Προχωρήσαντες ὀλίγον ἐντὸς τῶν στενῶν τούτων διαδρόμων εἶδον ὅτι περιεφέροντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κυκλῆδον καὶ ὅτι ἐπανήρχοντο εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον, ἐξ οὗ εἶχον ἀναχωρήσει.

Οἱ φυγάδες περιεπλάνηθησαν ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον, μέχρις οὗ εὗρωσι διέξοδόν τινα ἐκ τοῦ χλοεροῦ τούτου λαβυρίνθου καὶ ἐπὶ τέλους ἀφίκοντο εἰς ἀραιὸν τι καὶ ἄδενδρον μέρος τοῦ δάσους, εὐρεῖαν τινὰ καὶ στρογγύλην πλατεῖαν περιβαλλομένην ὑπὸ περιστύλων καὶ στοῶν, καὶ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς ὁποίας ὑφύπτο μικρὸς τις μαρμαρίνος ναός. Πανταχοῦ εἰς τὰ πέριξ ἐπεκράτει βαθεῖα σιγὴ, μόλις διακοπτομένη ὑπὸ τοῦ ἐλαφροῦ ψιθύρου τῶν φύλλων ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν παλαιῶν δένδρων· ἐν τῷ οὐρανῷ ὑπέλαμπεν εἰσέτι λίαν ἀμυδρῶς τὸ τελευταῖον ἐσπερινὸν σκιόφως καὶ βαλσαμώδεις ὁσμᾶι καὶ ἀρώματα ἐπλήρουν τὸν ἀκίνητον ἀέρα. Οἱ δύο νεανῖαι ἐνόμιζον ὅτι ὤνειρεύοντο, ὅτε αἴφνης, προχωρήσαντες πλησιέστερον, εἶδον ἐν τῷ ἀνοικτῷ μαρμαρίνῳ ναῷ σεβάσμιόν τινα γέροντα μὲ κατάλευκόν κόμην καὶ περιβεβλημένον ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ἐνδυμασίαν, κρατοῦντα ἡνεωγμένον βιβλίον καὶ ἡσυχῶς ἀναγινώσκοντα.

Οἱ πρόσφυγες ἔμειναν σιωπηλοὶ ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ, μέχρις οὗ ὁ γέρον ἀνυψώσας τὰ βλέμματα παρετήρησεν αὐτοὺς καὶ κλείσας τὸ βιβλίον τοὺς ἐχαιρέτισε διὰ φιλόφρονος ὑποκλίσεως.

Ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς προῦχώρησε πρὸς τὸν γέροντα καὶ χαιρετίσας αὐτὸν μετὰ σεβασμοῦ εἶπεν: „Εἰμεθα πολιτικοὶ φυγάδες· ἡ πείνα καὶ αἱ κακουχίαι μᾶς ἔφεραν εἰς τὸν κῆπον τοῦτον. Ἄν εἴσθε ὁ ἰδιοκτῆτης αὐτοῦ, ζητοῦμεν συγγνώμην διὰ τὴν τόλμην μας. Συγχρόνως δὲ σᾶς ἐξορκίζομεν εἰς ὃ τι ἔχετε ἱερὸν ἢ προσφιλὲς νὰ μὴ μᾶς προδώσητε. ἢ παράδοσις ἡμῶν εἰς τὸν Πολινιάκ θὰ ἦτο ταυτοσήμαντος